

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒๓/๒๕๖๘

เรื่องพิจารณาที่ ๑๙/๒๕๖๘

วันที่ ๒๖ เดือน พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๘

ระหว่าง { ศาลแขวงพระนครเหนือ ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๗ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ เป็นบทบัญญัติในหมวด ๓ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย โดยมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นอกจากที่บัญญัติคุ้มครองไว้เป็นการเฉพาะในรัฐธรรมนูญแล้ว การใดที่มีได้ห้ามหรือจำกัดไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในกฎหมายอื่น บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะทำเช่นนั้นได้และได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ トラบเท่าที่ใช้สิทธิหรือเสรีภาพเช่นนั้นไม่กระทบกระเทือนหรือเป็นอันตรายต่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่ละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น” มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย” และวรรคสอง บัญญัติว่า “กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง” และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและ

เสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน” และวรรคสาม บัญญัติว่า “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้”

พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ หมวด ๓ การกำกับสถาบันการเงิน ส่วนที่ ๙ การควบ โอน และเลิกกิจการ มาตรา ๗๗ บัญญัติว่า “ในการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินการได้ตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และการโอนสิทธิเรียกร้องที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการโอนกิจการดังกล่าว ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่ตัดสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์”

มีประเด็นที่ต้องพิจารณาตามข้อโต้แย้งของจำเลยที่ว่า พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๗ มีผลทำให้การโอนสิทธิเรียกร้องที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการโอนกิจการของสถาบันการเงินแห่งหนึ่งไปยังสถาบันการเงินอีกแห่งหนึ่งไม่ต้องมีการบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ การบัญญัติกฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะทางเศรษฐกิจและอำนวยความสะดวกแก่การโอนกิจการของระบบสถาบันการเงิน แต่การงดเว้นไม่บอกกล่าวการโอนหนี้แก่ลูกหนี้นี้น่าจะทำให้ลูกหนี้ไม่อาจทราบการเปลี่ยนแปลงตัวเจ้าหนี้อย่างทันท่วงที ส่งผลให้ไม่อาจปฏิบัติชำระหนี้หรือป้องกันสิทธิของตนได้อย่างเต็มที่ แม้มตรา ๗๗ จะให้สิทธิลูกหนี้ในการยกข้อต่อสู้ผู้รับโอนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๘ วรรคสอง ก็ตาม แต่เป็นเพียงการรักษาสิทธิของลูกหนี้เพื่อยกข้อต่อสู้เดิมของตนขึ้นต่อสู้ผู้รับโอนเท่านั้น การที่พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๗ กำหนดข้อยกเว้นให้เจ้าหนี้สถาบันการเงินสามารถโอนสิทธิเรียกร้องได้โดยไม่ต้องแจ้งลูกหนี้ ย่อมเป็นการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ในการรับรู้สิทธิตามสัญญา ดังนั้น จำเลยในฐานะลูกหนี้นี้น่าจะมีสิทธิโต้แย้งต่อผู้รับโอนที่ใช้สิทธิเรียกร้องให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ เป็นกฎหมายที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของลูกหนี้ในการปกป้องสิทธิของตนเองและการให้เอกสิทธิ์แก่เจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในการบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องแก่ลูกหนี้ เป็นการเพิ่มภาระแก่ลูกหนี้เกินสมควรแก่เหตุในการติดตามตรวจสอบสถานะของเจ้าหนี้ด้วยตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการชำระหนี้ผิดบุคคล ซึ่งแตกต่างจากลูกหนี้ทั่วไปที่มีสิทธิได้รับแจ้งการโอนสิทธิเรียกร้องโดยตรงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๗ จึงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของลูกหนี้

ในการปกป้องสิทธิของตนเองตามสัญญา ขัดต่อหลักนิติธรรม เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ขัดต่อหลักความเสมอภาค และเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีวัตถุประสงค์ในการตรา อันเนื่องมาจากการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ ธุรกิจเงินทุน และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์ และกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ แล้วแต่กรณี จึงทำให้การกำกับดูแลแตกต่างกัน แต่โดยที่ การดำเนินกิจการของสถาบันการเงินควรมีรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน ประกอบกับประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงอันมีผลกระทบโดยตรง ต่อสถาบันการเงิน และกระทบกระเทือนความเชื่อมั่นของประชาชนและผู้ฝากเงินที่มีต่อระบบสถาบันการเงินโดยรวม ดังนั้น สมควรปรับปรุงมาตรการในการกำกับดูแลสถาบันการเงินดังกล่าวให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์และกฎหมายว่าด้วยการ ประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ และรวมเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อให้ การควบคุมดูแลเป็นมาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับความผิดที่เกี่ยวข้อง ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ทั้งนี้ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๗ กำหนดให้ ในการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนซึ่งได้รับความเห็นชอบจากธนาคารแห่งประเทศไทย ให้ดำเนินการได้ ตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และการโอนสิทธิเรียกร้องที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการโอนกิจการดังกล่าว ไม่จำเป็นต้อง บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่ตัดสิทธิ ของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยที่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ กำหนดให้การโอนหนี้อันจะพึงต้องชำระแก่ เจ้าหนี้คนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงนั้น ถ้าไม่ทำเป็นหนังสือ ท่านว่าไม่สมบูรณ์ อนึ่ง การโอนหนี้นั้นท่านว่า จะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ลูกหนี้หรือบุคคลภายนอกได้แต่เมื่อได้บอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ หรือลูกหนี้ จะได้อินยอมด้วยในการโอนนั้น คำบอกกล่าวหรือความยินยอมเช่นนี้ท่านว่าต้องทำเป็นหนังสือ และถ้าลูกหนี้ทำให้พอพอใจผู้โอนด้วยการใช้เงิน หรือด้วยประการอื่นเสียแต่ก่อนได้รับบอกกล่าว หรือก่อนได้ตกลงกับผู้โอนแล้ว ลูกหนี้นั้นก็พ้นอันหลุดพ้นจากหนี้ และมาตรา ๓๐๘ กำหนดให้ถ้าลูกหนี้ ได้ให้ความยินยอมดังกล่าวมาในมาตรา ๓๐๖ โดยมีได้ติดเงื่อนไข ท่านว่าจะยกข้อต่อสู้ที่มีต่อผู้โอนขึ้นต่อสู้ ผู้รับโอนนั้นหาได้ไม่ แต่ถ้าเพื่อจะระงับหนี้นั้น ลูกหนี้ได้ใช้เงินให้แก่ผู้โอนไปไซ้ ลูกหนี้จะเรียกคืนเงินนั้นก็ ได้หรือถ้าเพื่อการเช่นกล่าวมานั้นลูกหนี้รับภาระเป็นหนี้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่งขึ้นใหม่ต่อผู้โอน จะถือเสมือนหนึ่งว่า

หนึ่งนั้นมิได้เกิดขึ้นเลยก็ได้ และถ้าลูกหนี้เป็นแต่ได้รับคำบอกกล่าวการโอน ท่านว่าลูกหนี้มีข้อต่อสู้ผู้โอน ก่อนเวลาที่ได้รับคำบอกกล่าวนั้นฉันใด ก็จะไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้แก่ผู้รับโอนได้ฉันนั้น ถ้าลูกหนี้มี สิทธิเรียกร้องจากผู้โอน แต่สิทธินั้นยังไม่ถึงกำหนดในเวลาบอกกล่าวไซ้ ท่านว่าจะเอาสิทธิเรียกร้องนั้น มาหักกลบลบกันก็ได้ หากว่าสิทธินั้นจะได้ถึงกำหนดไม่ช้ากว่าเวลาถึงกำหนดแห่งสิทธิเรียกร้องอันได้ โอนไปนั้น

การที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดให้การโอนสิทธิเรียกร้องระหว่างสถาบันการเงิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนของสถาบันการเงิน ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวการโอนสิทธิ เรียกร้องดังกล่าวไปยังลูกหนี้ของสถาบันการเงิน กล่าวคือ ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ ซึ่งเป็นหลักทั่วไปของการโอนสิทธิเรียกร้องที่จะต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจง อันมีลักษณะเป็นการบัญญัติข้อยกเว้นให้แก่สถาบันการเงินที่โอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อ ลูกหนี้ให้แก่สถาบันการเงินอื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการโอนกิจการของสถาบันการเงิน เนื่องจากสถาบัน การเงินมีลักษณะในการประกอบธุรกิจเป็นการให้สินเชื่อเป็นธุรกิจหลัก ส่งผลทำให้สถาบันการเงินมีลูกหนี้ ตามนิยามของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ เป็นจำนวนมาก หากสถาบันการเงิน ต้องดำเนินการบอกกล่าวลูกหนี้ในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องอันเกี่ยวเนื่องกับการโอนกิจการไม่ว่าจะ ทั้งหมดหรือบางส่วนของสถาบันการเงิน ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการโอนกิจการซึ่งเป็นไปเพื่อให้สถาบัน การเงินมีฐานะหรือการดำเนินกิจการมั่นคงยิ่งขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ของประเทศในภาพรวม ทั้งนี้ ถึงแม้ว่าการกำหนดในลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลทำให้ลูกหนี้ไม่ทราบถึง การโอนสิทธิเรียกร้องที่มีต่อลูกหนี้ของสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้ แต่การโอนสิทธิเรียกร้องในลักษณะ ดังกล่าวซึ่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดให้ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ การโอนสิทธิเรียกร้องในลักษณะดังกล่าวย่อมต้องผ่านความเห็นชอบของธนาคารแห่ง ประเทศไทย เนื่องจากเป็นการโอนสิทธิเรียกร้องที่เกี่ยวข้องกับการโอนกิจการของสถาบันการเงิน ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยต้องพิจารณาวัตถุประสงค์ของการโอนกิจการ ฐานะความมั่นคงของสถาบัน การเงิน ความต่อเนื่องของการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนการดูแลและสื่อสารกับลูกหนี้ ทั้งในส่วนของสถาบัน การเงินผู้โอนกิจการและผู้รับโอนกิจการ และถ้าหากธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบการโอนกิจการ อันจะนำไปสู่การโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยจำเป็นต้องออกประกาศธนาคารแห่ง ประเทศไทย ซึ่งต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินได้ทราบ อันจะรวมไปถึงลูกหนี้ของสถาบันการเงิน โดยเป็นไปตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๓ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้ในกรณีที่สถาบันการเงินใดประสงค์จะควบกิจการกับสถาบันการเงินอื่น

หรือโอนหรือรับโอนกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนที่สำคัญให้แก่หรือจากสถาบันการเงินอื่น หรือในกรณีที่สถาบันการเงินใดหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของสถาบันการเงินใดประสงค์จะซื้อหรือมีไว้ซึ่งหุ้นในสถาบันการเงินอื่น ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการเงินประเภทเดียวกันหรือต่างประเภท เพื่อควบหรือโอนหรือรับโอนกิจการอันจะเป็นผลให้สถาบันการเงินมีฐานะหรือดำเนินกิจการมั่นคงยิ่งขึ้น ให้สถาบันการเงินหรือผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของสถาบันการเงิน แล้วแต่กรณี ยื่นโครงการแสดงรายละเอียดการดำเนินงานเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ถ้าธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นชอบ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศการให้ความเห็นชอบดังกล่าว ทั้งนี้ จะกำหนดระยะเวลาดำเนินการและหลักเกณฑ์ใด ๆ ไว้ด้วยก็ได้ ประกอบมาตรา ๗ ที่กำหนดให้ประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ เพื่อให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป จึงเป็นกรณีที่ลูกหนี้ซึ่งมีนิติสัมพันธ์ต้องชำระหนี้แก่สถาบันการเงินที่เป็นเจ้าหนี้ของตนอยู่นั้น สามารถที่จะตรวจสอบและรับทราบการโอนสิทธิเรียกร้องในลักษณะดังกล่าวได้ผ่านประกาศในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้การกำหนดให้สถาบันการเงินไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องให้แก่ลูกหนี้ทราบ การกำหนดในลักษณะดังกล่าวลูกหนี้ยังคงสามารถที่จะยกข้อต่อสู้ที่มีต่อสถาบันการเงินผู้โอนสิทธิเรียกร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิม ขึ้นต่อสู้สถาบันการเงินที่รับโอนสิทธิเรียกร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหม่ได้ อันเป็นสิทธิของลูกหนี้ในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๘ วรรคสอง อีกทั้งการโอนสิทธิเรียกร้องในลักษณะดังกล่าว ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจกำหนดหลักเกณฑ์ในการโอนตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเห็นสมควร โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๓ ซึ่งแตกต่างจากการโอนสิทธิเรียกร้องอันจะพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖

เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวกำหนดยกเว้นให้สถาบันการเงินที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องอันจะพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการโอนกิจการให้แก่สถาบันการเงินรายอื่น ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวลูกหนี้เกี่ยวกับการโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าว อันเป็นการยกเว้นหลักทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ เพื่อให้การโอนกิจการของสถาบันการเงินดำเนินการไปได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยที่ลูกหนี้ของสถาบันการเงินซึ่งได้มีการโอนสิทธิเรียกร้องอันเกี่ยวเนื่องกับการโอนกิจการของสถาบันการเงิน สามารถตรวจสอบการโอนสิทธิเรียกร้องในกรณีดังกล่าวได้ผ่านประกาศในราชกิจจานุเบกษา อีกทั้งการกำหนดยกเว้นในลักษณะดังกล่าวไม่ตัดสิทธิของลูกหนี้ในการยกข้อต่อสู้ตาม

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๘ วรรคสอง และธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ใด ๆ เพื่อควบคุมการโอนสิทธิเรียกร้องในกรณีดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากการโอนสิทธิเรียกร้องอันจะพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจงตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และเมื่อพิจารณาระหว่างสิทธิหรือเสรีภาพของลูกหนี้ที่จะต้องสูญเสียไป อันเนื่องมาจากสถาบันการเงินซึ่งเป็นเจ้าหนี้ไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวการโอนสิทธิเรียกร้องอันจะพึงต้องชำระแก่เจ้าหนี้คนหนึ่ง โดยเฉพาะเจาะจงซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการโอนกิจการของสถาบันการเงินให้แก่ลูกหนี้ทราบ กับประโยชน์สาธารณะที่ประชาชนจะได้รับจากการที่สถาบันการเงินสามารถดำเนินการโอนกิจการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สถาบันการเงินมีฐานะมั่นคงยิ่งขึ้นอันจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศ จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นไปตามหลักความจำเป็น หลักความได้สัดส่วน และพอเหมาะพอควรแก่กรณี ดังนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจึงไม่ได้มีลักษณะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานของลูกหนี้ในการปกป้องสิทธิของตนเอง เป็นไปตามหลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง รับรองไว้ ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่ได้มีลักษณะเป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ อีกทั้งมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ประกอบกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์และเงื่อนไขกรณีมีการโอนกิจการของสถาบันการเงินไว้โดยเฉพาะ ซึ่งได้กำหนดวิธีการโอนสิทธิเรียกร้องอันเนื่องมาจากการโอนกิจการของสถาบันการเงินไว้แตกต่างกับการโอนสิทธิเรียกร้องทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นการปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกันให้แตกต่างกันเพื่อความเป็นธรรมสำหรับแต่ละกรณี ไม่ได้มีลักษณะเป็นการทำให้บุคคลไม่เสมอกันในกฎหมาย หรือไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน เป็นไปตามหลักความเสมอภาค อีกทั้งไม่ได้มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๗ จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑
มาตรา ๗๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗
วรรคหนึ่งและวรรคสาม แต่อย่างไร

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ